

ที่ บก ๐๐๒๓.๓/๐.๖๕๖๐

ศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ

ถนนบึงกาฬ - นครพนม

บก ๓๘๐๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งผลการดำเนินงานและขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๙๔๑

ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจาก กรมควบคุมโรคว่าการบริโภคยาสูบส่งผลกระทบทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก และเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การเสพติดอื่นที่ร้ายแรง อีกทั้ง การควบคุมการบริโภคยาสูบจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนภูมิภาคโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบองค์รวม ร่วมไปกับการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ขยายผลให้ครอบคลุม ทั้ง ๑๒ เขตบริการสุขภาพ

จังหวัดบึงกาฬพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนและสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดทราบพร้อมทั้งให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม ๗ มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรกต อารังวงศ์สวัสดิ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๔๒๔๙ ๒๔๗๗

[Handwritten signature]

กลุ่มงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขที่รับ ๑๒๐
วันที่ ๑๕.๐๐
วันที่ ๐๓ ก.ค. ๒๕๖๑
เวลา

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จ.บึงกาฬ
เลขที่รับ ๒๑๐๒
วันที่ ๓ ก.ค. ๒๕๖๑
เวลา

- ☐ งานบริหารทั่วไป
- ☒ กลุ่มงานมาตรฐาน
- ☒ กลุ่มงานส่งเสริม
- ☐ กลุ่มงานกฎหมาย
- ☐ กลุ่มงานการเงิน

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๕๕๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งผลการดำเนินงานและขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมควบคุมโรค ที่ สธ ๐๔๔๒.๕/๒๓๕๐

ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจาก กรมควบคุมโรคว่าการบริโภคยาสูบส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก และเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การเสพติดอื่นที่ร้ายแรง อีกทั้ง การควบคุมการบริโภคยาสูบจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนภูมิภาคโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบองค์รวม ร่วมไปกับการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ขยายผลให้ครอบคลุม ทั้ง ๑๒ เขตบริการสุขภาพ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนและสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือท่านประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม ๗ มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

[Handwritten signature]

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

ผู้ประสานงาน ชื่อนางสาวสิริกิร กังวานวรกุล โทร. ๐๘๑-๑๗๔๓๗๓๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ FAX ๙๖๙
วันที่ - 1 พ.ค. 2561
เวลา.....

๗๖ ๙๙๙ ๙๙

ที่ สธ ๐๔๔๒.๙/๙๓๓๕๐

กรมควบคุมโรค

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอแจ้งผลการดำเนินงานและขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

จำนวน ๒ แผ่น

๒. แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ

โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

๓. ๗ มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

จำนวน ๑ ชุด

สืบเนื่องจากการบริโภคยาสูบส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพเป็นจำนวนมาก และเสียชีวิตก่อนวัยอันควร รวมถึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การเสพติดอื่นที่ร้ายแรง อีกทั้ง การควบคุมการบริโภคยาสูบจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนภูมิภาคโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบองค์รวม ร่วมไปกับการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย กรมควบคุมโรคโดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ขยายผลให้ครอบคลุม ทั้ง ๑๒ เขตบริการสุขภาพ

กรมควบคุมโรค ขอแจ้งสรุปผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และขอความอนุเคราะห์ขับเคลื่อนและสนับสนุนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม ๘ มาตรการ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. การดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ตาม ๗ มาตรการฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

สสส.
เลขรับ... Fax 1๙3
วันที่ - ๒ พ.ค. ๒๕๖๑

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ... Fax 428
วันที่ - ๑ พ.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

จึงเรียน...

- ๒ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการ ตามข้อ ๑ และ ๒
ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจรศักดิ์ แก้วจรัส)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมโรค

สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ
โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๙๓๕๔
โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๙๓๐๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1

สรุปผลการขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2560 -2561

1. การขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมควบคุมโรค โดยสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ ได้ประสานความร่วมมือ และดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย อบท. ดังนี้

ปีงบประมาณ 2560 :

- 1.1 จัดประชุมหารือเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดย อบท. ร่วมกับ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย มูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 ณ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ;
  - ได้แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบโดย อบท.
  - ได้ อบท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง
- 1.2 จัดประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อบท. ร่วมกับ อบท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะกั่ว จังหวัดนครปฐม (2) เทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี (3) เทศบาลตำบลอุ้มเม่า จังหวัดร้อยเอ็ด (4) เทศบาลตำบลเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย (5) เทศบาลนครเชียงใหม่ (6) เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช (7) เทศบาลเมืองกระบี่ และ (8) เทศบาลนครยะลา เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมเดอะริช จังหวัดนนทบุรี ;
  - ได้กรอบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อบท.
  - ได้ข้อมูล/รายละเอียดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
- 1.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความรู้ ในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ แก่ ผู้บริหาร และบุคลากร ของ 8 อบท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ เมื่อวันที่ 14 – 16 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมบัดดี้ โอเรียนทอล ริเวอร์ไซด์ จังหวัดนนทบุรี ;
  - ผู้บริหาร และบุคลากร ของ อบท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ กฎหมายควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง
  - ได้ (ร่าง) แผนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อบท. แบบมีส่วนร่วม จำนวน 8 แผนฯ และ อบท.แต่ละแห่งได้นำ (ร่าง) แผนการดำเนินงานฯ ไปจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานฯ ให้สมบูรณ์อีกครั้ง
- 1.4 ลงพื้นที่ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ใน อบท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง ร่วมกับ ภาศึเครือข่ายในระดับเขต และจังหวัด ;
  - ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ตามแผนฯ ที่ได้จัดทำไว้ รวมถึงปัญหา-อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา/สนับสนุนการดำเนินงาน

1.5 จัดประชุมสรุปผลการดำเนินการควบคุมยาสูบในภาพรวม โดย อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรม พิกพิง อิงทาง บุติก โฮเทล จังหวัดนนทบุรี โดยมีผู้แทนจากสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และ อปท.ควบคุมยาสูบต้นแบบ จำนวน 8 แห่ง เข้าร่วมประชุมฯ :

- ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ในภาพรวม โดย อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแนวทาง/มาตรการการดำเนินงานควบคุมยาสูบใน อปท.ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ผู้แทน อปท. ควบคุมยาสูบต้นแบบ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ในแต่ละ อปท. และนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
- ได้แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย อปท. เพื่อการต่อยอด และขยายผลในปีถัดไป

ปีงบประมาณ 2561

1.6 จัดประชุมหารือเชิงนโยบาย ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานขยายผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ ให้ครอบคลุม 12 เขตบริการสุขภาพ โดยคัดเลือก อปท. ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่มีอัตราการบริโภคยาสูบสูง อันดับที่ 1 - 2 ของแต่ละเขตบริการสุขภาพ เขตละ 2 จังหวัด เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ณ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข :

- ได้แนวทางการดำเนินงานขยายผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ ครอบคลุม 12 เขตบริการสุขภาพ
- ได้เกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะขยายผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้
  - เป็น อปท. ในพื้นที่จังหวัดที่มีอัตราการบริโภคยาสูบสูง อันดับที่ 1 - 2 ของแต่ละเขตบริการสุขภาพ เขตละ 2 จังหวัด (จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลำพูน ตาก อุทัยธานี สุโขทัย กำแพงเพชร ลพบุรี นครนายก สระแก้ว ปราจีนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู เลย สุรินทร์ ชัยภูมิ อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู สุราษฎร์ธานี สตูล และปัตตานี : ขาด อปท.ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตบริการสุขภาพที่ 5 ราชบุรี)
  - เป็น อปท. ที่มีความสนใจเข้าร่วมดำเนินการ
  - เป็น อปท. ที่มีความพร้อมในการดำเนินการ

1.7 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะการดำเนินงานควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 แก่ ผู้บริหาร และบุคลากรของ อปท. ที่ขยายผล เมื่อวันที่ 18 - 19 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรม ทีเคพาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ :

- ผู้บริหาร และบุคลากร ของ อปท. ที่เข้าร่วมฯ จำนวน 22 จังหวัด/22 แห่ง มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบแบบองค์รวม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 และการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง
- ได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย อปท.

- ได้ (ร่าง) แผนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อบท. แบบมีส่วนร่วม จำนวน 4 แผนฯ/ 4 ภาค และ อบท. แต่ละแห่งได้นำ (ร่าง) แผนการดำเนินงานฯ ไปจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานฯ ให้สมบูรณ์ตามบริบทของพื้นที่อีกครั้ง

1.8 ลงพื้นที่ติดตาม/เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานควบคุมยาสูบ อบท. ที่ขยายผลครอบคลุม อบท.ทุกระดับ (อบต./เทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง/เทศบาลนคร/อบจ.) ร่วมกับภาคีเครือข่ายในระดับเขต และจังหวัด :

- ได้รับทราบผลการดำเนินงานควบคุมยาสูบฯ ตามแผนฯ ที่ได้จัดทำไว้ รวมถึงปัญหา-อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา/สนับสนุนการดำเนินงาน
- ได้รับทราบข้อจำกัด และความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน/ ที่ไม่ถูกต้องในการดำเนินการ โดยเฉพาะการจัดสถานที่ และการจัดแสดงเครื่องหมายให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด
- อบท. ได้แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบในภาพรวมที่เหมาะสมกับบริบท/สภาพปัญหาของพื้นที่ และแนวทางการดำเนินการจัดสถานที่/สิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องตามกฎหมาย

1.9 จัดทำหนังสือแจ้ง สำนักงานป้องกันควบคุมโรค และ สำนักงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่

1.10 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อน และสนับสนุนการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดย อบท. รวมถึงการดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัด อบท. เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม 7 มาตรการฯ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมดำเนินการ

เขตบริการสุขภาพ	จังหวัด	อบท.ที่เข้าร่วมฯ ปีงบประมาณ 2560 - 2561	
		ปี 2560 (8 แห่ง)	ปี 2561 (22 แห่ง)
1 เชียงใหม่	เชียงใหม่	(1) เทศบาลนครเชียงใหม่	—
	แม่ฮ่องสอน	—	(1) เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
	ลำพูน	—	(2) เทศบาลตำบลบ้านธิ
2 พิษณุโลก	สุโขทัย	—	(3) เทศบาลตำบลในเมือง
3 นครสวรรค์	อุทัยธานี	—	(4) อบต.บ้านปึง
	กำแพงเพชร	—	(5) เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
4 สระบุรี	ลพบุรี	—	(6) เทศบาลเขาสายมอด
	นครนายก	—	(7) อบต.บ้านพร้าว
5 ราชบุรี	นครปฐม	(2) อบต.วังตะกู	—

เขตบริการสุขภาพ	จังหวัด	อปท.ที่เข้าร่วมฯ ปีงบประมาณ 2560 - 2561	
		ปี 2560 (8 แห่ง)	ปี 2561 (22 แห่ง)
6 ชลบุรี	จันทบุรี	(3) เทศบาลเมืองขลุง	—
	สระแก้ว	—	(8) อบต.ทับพริก
	ปราจีนบุรี	—	(9) เทศบาลเมืองปราจีนบุรี
7 ขอนแก่น	ร้อยเอ็ด	(4) เทศบาลตำบลอุ้มเม้า	—
	ขอนแก่น	—	(10) เทศบาลนครขอนแก่น (11) เทศบาลตำบลพระลับ
	กาฬสินธุ์	—	(12) เทศบาลตำบลกุดหว้า (13) เทศบาลตำบลหนองกุงศรี
8 อุตรธานี	หนองคาย	(5) เทศบาลตำบลเผ่าไร่	—
	หนองบัวลำภู	—	(14) เทศบาลตำบลนามะเฟือง
	เลย	—	(15) เทศบาลตำบลน้ำสวย
9 นครราชสีมา	สุรินทร์	—	(16) อบจ.สุรินทร์
	ชัยภูมิ	—	(17) อบต.โคกมั่งงอย
10 อุบลราชธานี	อำนาจเจริญ	—	(18) เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
11 นครศรีธรรมราช	กระบี่	(6) เทศบาลเมืองกระบี่	—
	นครศรีธรรมราช	(7) เทศบาลเมืองทุ่งสง	—
	ระนอง	—	(19) อบต.บ้านนา
12 สงขลา	ยะลา	(8) เทศบาลนครยะลา	—
	สตูล	—	(20) เทศบาลตำบลควนโดน (21) อบจ.สตูล
	ปัตตานี	—	(22) อบจ.ปัตตานี

3. ปัญหา - อุปสรรค และแนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ปัญหา - อุปสรรค		แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ด้าน	เรื่อง/ประเด็น	
3.1 นโยบาย และการบริหารจัดการ	3.1.1 ผู้บริหาร อปท.บางแห่ง ไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ	3.1.1.1 ควรมีการนำเสนอข้อมูล/ความจำเป็นในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ โดย อปท. แก่ ผู้บริหาร 3.1.1.2 ควรมีการประกาศนโยบาย อปท./หน่วยงานราชการปลอด บุหรี่ตามกฎหมาย เพื่อให้บุคลากร รวมถึงผู้มาใช้บริการรับทราบ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 3.1.1.3 ควรมีนโยบายจากหน่วยงานส่วนกลางเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานควบคุมยาสูบ และการสร้างสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ ใน อปท. รวมถึงหน่วยงานในสังกัดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย 3.1.1.4 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับพิษภัย/ผลกระทบของ ยาสูบ /การดำเนินงานควบคุมยาสูบ แก่ บุคลากรใน อปท.
	3.1.2 มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานควบคุมยาสูบไม่เพียงพอ หรือคลาดเคลื่อน	
3.2 แผนงาน/ งบประมาณ/ งบดำเนินการ	3.2.1 ไม่มีการบรรจุงาน ควบคุมยาสูบในแผนงาน/ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	3.2.1.1 ควรมีการกำหนด/บูรณาการงานควบคุมยาสูบในแผนงาน ประจำ หรือบูรณาการใน โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง 3.2.1.2 ควรมีการสำรวจข้อมูลการบริโภคยาสูบในชุมชน เพื่อ ค้นหา/รับทราบปัญหาด้านสุขภาพ และผลกระทบด้านต่างๆ เพื่อ นำมาพิจารณากำหนด หรือเชื่อมโยง นโยบาย/มาตรการ/โครงการ/ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถใช้งบประมาณหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติในการดำเนินการได้
	3.2.2 อปท.บางแห่ง ขาด งบประมาณในการดำเนินงาน	
3.3 การ บังคับใช้ กฎหมาย	3.3.1 การดำเนินการจัด สภาพแวดล้อมภายใน อปท. รวมถึงหน่วยงานในสังกัดให้เป็น เขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ยัง ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการติด แสดงเครื่องหมายเขตปลอด บุหรี่/เขตสูบบุหรี่ (กรณีมีการ จัด) ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	3.3.1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและมึนโยบายให้หน่วยงาน ราชการ รวมถึงหน่วยงานในสังกัดดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม และ ติดแสดงเครื่องหมายให้ถูกต้อง และครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด 3.3.1.2 ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ควบคุม ผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 และเรื่องที่เกี่ยวข้อง แก่ บุคลากร และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้รับรู้ และเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง 3.3.1.3 กรณีออกตรวจเดือนประชาสัมพันธ์ หรือบังคับใช้กฎหมาย ควรเชิญหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ สรรพสามิต เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สื่อมวลชน ฯลฯ ร่วมด้วย เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้นได้ในการปฏิบัติงาน

ปัญหา - อุปสรรค		แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ด้าน	เรื่อง/ประเด็น	
3.3 การบังคับใช้กฎหมาย (ต่อ)		3.3.1.4 ควรมีการสื่อสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมาย ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ แก่บุคลากร และประชาชนอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง
3.4 การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย / ชุมชน	3.4.1 หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง/ชุมชนในพื้นที่ ยังไม่รับทราบ และไม่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ร่วมกับ อปท. เท่าที่ควร	3.4.1.1 ควรมีการค้นหา/สร้าง/พัฒนาภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานในบริบทของแต่ละภาคีเครือข่าย และในภาพรวม ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมถึงผู้นำชุมชน/ผู้ที่ชุมชนยอมรับนับถือ 3.4.1.2 ควรมีการแต่งตั้งหน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย/ผู้นำชุมชนร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการ/ขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกภาคส่วน

จัดทำโดย

กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่าย และการสื่อสาร

สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูล ณ วันที่ 10 เมษายน 2561

แนวทางการดำเนินงานควบคุมยาสูบ ตาม 8 มาตรการ โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มีนาคม 2561)

มาตรการ	แนวทาง/ตัวอย่างการดำเนินการ
1. การกำหนดนโยบาย และคณะทำงาน/ผู้รับผิดชอบดำเนินงานควบคุมยาสูบในอปท. อย่างเป็นรูปธรรม	1.1 มีการประกาศนโยบายเพื่อดำเนินงานควบคุมยาสูบ และสื่อสารให้ทราบอย่างทั่วถึง 1.2 มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/ผู้รับผิดชอบดำเนินงานควบคุมยาสูบในหน่วยงาน อปท. ประกอบด้วย ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ อปท.ที่เกี่ยวข้อง 1.3 มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/ผลักดัน/ขับเคลื่อนเพื่อเข้าสู่การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานควบคุมยาสูบในพื้นที่ อปท. รับผิดชอบขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ประกอบด้วย 1.3.1 ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ อปท.ที่เกี่ยวข้อง 1.3.2 องค์การภาครัฐ/เอกชน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สถานศึกษา สมนง.พม.จว. สสจ. สสอ. สถานบริการสุขภาพทุกระดับ 1.3.3 ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน แคนนำเยาวชน ฯลฯ
2. การกำหนดประเด็นการควบคุมยาสูบ หรือการบูรณาการ ในแผนปฏิบัติงานของ อปท.	2.1 กำหนดประเด็นการควบคุมยาสูบ /มีการบูรณาการกับการดำเนินงานประจำ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ในแผนปฏิบัติงานของ อปท. 2.2 จัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบ เช่น อปท.ร่วมป้องกันกันสูบหน้าใหม่ เป็นต้น 2.3 มีการสำรวจข้อมูล จัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดปัญหาในชุมชน เพื่อจะได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป
3. การเสริมสร้างความรู้ และการสื่อสาร เพื่อสร้างความตระหนัก	3.1 ให้ข้อมูลความรู้ และเสริมสร้างจิตสำนึก ให้มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของยาสูบ และสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน เสี่ยงตามสาย นิทรรศการ เติมนรณรงค์ เป็นต้น 3.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายใน อปท. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานควบคุมยาสูบ
4. การดำเนินงานควบคุมยาสูบแบบภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม	4.1 จัดทำแผนการดำเนินงานฯ แบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน /ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร 4.2 ดำเนินการตามแผนที่กำหนด โดยเฉพาะการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ เช่น การลงพื้นที่เป็นทีมเพื่อรณรงค์ให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น

มาตรการ	แนวทาง/ตัวอย่างการดำเนินการ
5. การจัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับผิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ 5.1.1 มีการติด/แสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออกของสถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะตามกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด	5.1 จัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับผิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมายกำหนด โดยต้องมีการดำเนินการ ดังนี้ 5.1.1 มีการติด/แสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออกของสถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะตามกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด 5.1.2 ไม่มีอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ฯลฯ ณ บริเวณที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ 5.1.3 ไม่ควรวางไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ 5.2 ในกรณีที่มีการจัดเขตปลอดบุหรี่บริเวณพื้นที่ส่วนนอกอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ได้มีการดำเนินการใช้กฎต้องตามสภาพ และลักษณะที่กฎหมายกำหนดหรือไม่
6. การเฝ้าระวัง /บังคับใช้กฎหมายเพื่อการควบคุมยาสูบ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ	6.1 เฝ้าระวังฯ ในพื้นที่ เกี่ยวกับสถานการณ์การบริโภคยาสูบ ผลกระทบต่อสุขภาพรูปแบบใหม่ การเข้าถึงยาสูบช่องทางต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย 6.2 ตรวจเตือนประชาชนสัมพันธ์การปฏิบัติตามกฎหมายเป็นระยะๆ และดำเนินการ /ร่วมดำเนินการบังคับใช้กฎหมายควบคุมยาสูบ อย่างต่อเนื่อง
7. สนับสนุนให้เกิดการเลิกบุหรี่ และจัดให้มีระบบการส่งต่อเพื่อการบำบัดผู้เสพติด	7.1 สนับสนุน และมีการช่วยเหลือให้บุคลากรใน อปท. เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่เลิกบุหรี่ 7.2 ประสานความร่วมมือสถานบริการสาธารณสุข /คลินิกช่วยเลิกบุหรี่ ในการบำบัดและส่งต่อผู้เสพติดสูบบุหรี่ ใน/นอกพื้นที่ 7.3 ชื่นชม /เชิดชูเกียรติแก่ผู้เลิกบุหรี่ได้ ให้เป็นแรงขับเคลื่อนบุคลากรใน อปท. และประชาชนในพื้นที่ เลิกบุหรี่
8. การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	8.1 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น หนังสือราชการ เวทีประชุมต่างๆ การลงพื้นที่ เป็นต้น 8.2 ประชุมสรุปผลการดำเนินงานฯ และนำข้อมูล/ปัญหา-อุปสรรค /ข้อเสนอแนะ มาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นนโยบาย-มาตรการ /หาแนวทางแก้ไข/พัฒนาการดำเนินงาน/ขยายผลร่วมกัน

หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของ อปท. /พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 8 มาตรการ เพื่อ อปท. ปลอดบุหรี่ ยุทธศาสตร์ 5 จัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะที่รับผิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 19 ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 (ปัจจุบันยังมีผลบังคับใช้ จนกว่าจะถูกละเลิกฉบับนี้) และตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่นี้ จัดทำร่วมกันโดย กรมควบคุมโรค (สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนา (เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่) ได้ปรับปรุงมาจาก 7 มาตรการเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่* เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกระดับ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา (ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2560) รวมถึงเกณฑ์การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังนี้

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของ สถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร 1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งเผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน/นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีการระบุการห้ามสูบบุหรี่ในสถานศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด และมีมาตรการลงโทษผู้ฝ่าฝืน 1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย
2. การบริหารจัดการใน สถานศึกษาปลอดบุหรี่	2.1 จัดตั้งคณะทำงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน 2.2 สำรวจข้อมูลการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบบุหรี่ ความต้องการเลิกบุหรี่ การพบเห็นการละเมิดการสูบบุหรี่ 2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา และจะต้องมีการประเมินตนเอง ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง)
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามที่กฎหมายกำหนด และ ต้องมีการดำเนินการ ดังนี้ 3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออก สถานศึกษา ทุกช่องทาง 3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า - ออก อาคาร และภายในอาคารสถานที่ 3.1.3 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ 3.1.4 เฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณสถานศึกษา 3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้เอื้อต่อการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา
4. การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียน การสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรก เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ใน รายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร 4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชา และกิจกรรมต่างๆทั้งใน และนอกหลักสูตร
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/ นักศึกษาในการขับเคลื่อน สถานศึกษาปลอดบุหรี่	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ ทั้งบริเวณ ในและนอกสถานศึกษา 5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ใน ช่องทางที่หลากหลาย 5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษาใน สถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่ 5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษารวมธรรมาภิบาลและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการป้องกัน คัดกรอง และติดตามนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษา
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษาที่สูบบุหรี่ให้เลิกสูบบุหรี่แบบบูรณาการ รวมทั้งมีการติดตามผลการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่สูบบุหรี่เข้าสู่ระบบบริการเลิกบุหรี่ตามความเหมาะสม และติดตามผลการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการเลิกสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง
7. การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ร่วมกับชุมชน
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายบุหรี่ให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานบ้านและชุมชนปลอดบุหรี่
หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ยกเว้น มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น	

1. นิยามศัพท์

1) “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดให้สถานที่ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 19 ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 (ปัจจุบันยังมีผลบังคับใช้ จนกว่าจะถูกยกเลิกฉบับนี้) และตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560

1.2 มีการดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ รวมทั้งมีมาตรการเฝ้าระวังการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเมื่อพบว่ามีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา

1.3 มีการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ และปลูกฝังค่านิยมเพื่อการไม่สูบบุหรี่ให้แก่เยาวชน ทั้งนี้ แม้ว่าจะยังมีบุคลากรหรือนักเรียน/นักศึกษาที่ยังเลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ก็ตาม แต่บุคคลเหล่านั้นต้องไม่สูบบุหรี่ในบริเวณเขตสถานศึกษา

2) “สถานศึกษา” หมายถึง โรงเรียน/สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด

3) “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบ หรือพืชนิโคติเยนาทาแบกัม (*Nicotiana tabacum*) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบซึ่งบริโภค โดยวิธีสูบ ดูด อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน เช่น บุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า บาราฏ์ บาราฏ์ไฟฟ้า ชิการ์ เป็นต้น (ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560)

2. การเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่

1) สถานศึกษาปลอดบุหรี่ คือ โรงเรียน/สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด โดยเฉพาะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินงานตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยโรงเรียน/สถานศึกษาสามารถติดต่อ/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.2 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

1.3 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด

1.4 สำนักงานการศึกษา และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

- 2) สถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ คือ โรงเรียน/สถานศึกษาที่มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ได้ครบถ้วน ทั้ง 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และผ่านเกณฑ์ประเมินสำหรับสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ รวมทั้งมีความพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานแก่โรงเรียน/สถานศึกษาอื่น

3. การสนับสนุนสื่อ ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม ได้ที่

- 1) กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร. 0-2580-9354
- 2) มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0-2278-1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.ashthailand.or.th>
- 3) เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0-2278-1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.smokefreeschool.net>

4. การสนับสนุนการช่วยเหลือเลิกบุหรี่ ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม ได้ที่

- 1) ศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ (สายด่วน Quitline) โทร. 1600 และที่เว็บไซต์ <http://www.thailandquitline.or.th>
- 2) สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี กรมการแพทย์ โทร. 0-2531-0080 และที่เว็บไซต์ <http://www.thanyarak.go.th>
- 3) คลินิกฟ้าใส ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. 0-2849-6600 ต่อ 1094 และที่เว็บไซต์ <http://www.gj.mahidol.ac.th>
- 4) คลินิกฟ้าใส หรือคลินิกเลิกบุหรี่ ในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ

โดย กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

การรับ - ส่งข่าวทางโทรสาร

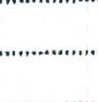
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค

ที่ตั้ง อาคารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีบาราศนราดูล อาคาร 10 ชั้น

(ชั้น 6) เลขที่ 126/146 หมู่ 4 ซอยบำรุงราษฎร์ ถนนติวานนท์

ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ใบนำส่งเอกสาร

ผู้ส่ง	ผู้รับ
กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสื่อสาร หมายเลขโทรศัพท์ 0 2580 9354 หมายเลขโทรสาร 0 2580 7162, 0 2580 9307 จำนวน .....14..... แผ่น (รวมแผ่นนี้ด้วย) วันที่ .....1..... เดือน.....พฤษภาคม..... พ.ศ.....2561... ☐ จะส่งฉบับ/ชุดจริงตามมา ☒ ไม่ส่งฉบับ/ชุดจริง แต่ให้ใช้เอกสารนี้แทน ☐ ..... ขอรับรองว่าเป็นข่าวราชการจริง (...นางสาวราณี โตสาแน...) ตำแหน่ง ....นักวิชาการสาธารณสุข..... อนุวัติ (นางปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์). ผู้อำนวยการสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ	ผู้รับ .....อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น..... .... หน่วยงาน .....กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น..... .... หมายเลขโทรศัพท์ ..... 02-241 9016 หมายเลขโทรสาร ..... 02-241 9019 (ถ้าได้รับเอกสารไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน กรุณาติดต่อกลับโดยด่วน จะเป็นพระคุณ)

หมายเหตุ